cti ꝓbanimus ꝯditiões illi⁹ ſtatus.ita e/
cõtrario ꝑ naturã liberi arbitrij corrupti
ꝛ ꝑuerſi poſſum⁹ ꝓbare ꝯditiões ſui ſta/
tus.ꝛ q̄ ꝑtinent ad ip̄m.q꞉ eadē eſt ſcien/
tia oppoſitoꝝ. Cõparem⁹ ğ iſtos duos
ſtatus iter ſe:ꝛ videam⁹ q̄lis primo erat
homo:et q̄lis mō eſt.vbi erat p̄mo et vbi
modo eſt.ꝛ q̄t et quãta bona ꝑdidit:ꝛ q̄t
ꝛ q̄nta mala nūc habꝫ.ꝛ ſic ꝑ iſtū modum
habebim⁹ verã cognitionē de hoīe:aliter
ignorabimus hoīem. Ecce igit̄ quō cre/
uit ſcientia de hoīe.q꞉ nunc habem⁹ du/
as ſcientias.vnã de hoīe ꝑfecto:ꝛ aliaꝫ de
homine corrupto et lapſo.

De origine corruptionis maliq̄ꝫ natu
re hominis.

Titulus.ccxxxvi.

POſt predicta oportet inueſtigare
originē corruptiõis ꝛ mali ipius
nature hoīs:et quō intrauit:ꝛ vi
dereq̄ꝫ hoīem fecit talē:ꝛ in tali ſtatu ſi/
Tit. ccxxxij. cut modo eſt. Vñ ꝓbatū eſt ꝙ de⁹ non fe
cit hoīem talē.imo fecit ip̄m ī debito ſta/
tu.ğ neceſſe eſt vel ꝙ ip̄emet hō fecerit ſe/
ip̄m talē.ſcꝫ ꝙ fecerit ſuã corruptionē:ſu
am ꝑditionē:ſuū malū:vel aliq̄ alia crea/
Tit. ccxxxiij. tura. Et q꞉ ꝓbatū eſt:ꝙ nihil poterat no/
cere homini:nec ledere hoīeꝫ:nec aliquã
violentiã facere cõtra eum:ꝯtra ſuam vo
luntatem:nec ꝯtra ſuã libertatē.ğ neceſſa
rio cõcluditur ꝙ ip̄emet hō voluntarie ꝛ
libere ꝛ ſponte ꝑ ſuam voluntatem. nulla
alia re cogente fecit ſeip̄m talē ꝛ in tali ſta
tu.fecit ſuam corruptionē ꝛ ſuū malum:
et ꝑdidit ſeip̄m ꝛ ſtatū primū bonum:et
Tit. ccxxxv. fecit ſeip̄m malum. Et quia nos probaui
mus omēs ꝯditiões primi ſtatus homīs
ꝑ liberū arbitriū:ꝛ rõne voluntatis ꝛ li/
bertatis:et fecimus fundamentū ꝛ caput
noſtrū in ip̄o libero arbitrio.ita ꝙ omnia
debebant homini euenire ratiõe ſue liber
tatis ꝛ voluntatis.ſ.imortalitas:ꝯſerua
tio iuuētutis:obediētia creaturaꝝ:ꝛ alia
ſupradicta.ita ꝙ nullū malū debebat eſſe
in homine ꝯtra ſuam voluntatē.ğ per op
poſituꝫ arguam⁹:ꝙ ſi in hoīe eſt aliqđ
malū ꝛ aliqua pena ſeu miſeria:ꝙ ip̄m li/
berū arbitriū ſeu volūtas libera ē in cau/
ſa. Ergo neceſſario p̄mū malū fuit ī libe/
ro arbitrio ꝛ in voluntate libera. Cum ğ
in natura homīs reperiant̄ multa mala ꝛ
multiplex pena et multiplex miſeria et ca/
lamitas ꝛ multus defect⁹:et tamē nō de/
berent eſſe ſm̄ ſtatū debitū.q꞉ nō ꝯueni/
unt ſtatui debito liberi arbitrij:ſani ꝛ ꝑfe
cti.ergo ſequit̄ ꝙ ip̄m liberū arbitriū eſt
corruptum ꝛ ꝑuerſum:malū:deuiatuꝫ et
mutatum in ſuū ꝯtrariū. Ergo ſicut dixi
mus ꝙ deus dederat tales ꝯditiões ꝛ ꝓ/
prietates bonas in p̄mo ſtatu debito.q꞉
liberum arbitriū quod eſt bonū ita exige
bat.dicas ꝑ oppoſitum ꝙ ideo homo ha
bet nunc oppoſitas ꝯditiones:et tot ma
la tam in aīa q̄ꝫ in corꝑe:tam int⁹ q̄ꝫ ex
tra.q꞉ liberū arbitriuꝫ ita exigit:ꝛ ita de/
betur ei.ꝛ ꝑ ꝯñs ip̄m eſt malū.ꝛ ideo ī eo
eſt corruptio et malicia q̄ nō deberēt eſſe.
Omia debēt ꝓportionari libero arbitrio
Sic ergo primū malū ꝛ p̄ma malicia ſeu Prima
prima corruptio fuit in libero arbitrio et corrup/
voluntate libera. Et ſic habemus radicē tio fuit ī
omniū maloꝝ in natura homīs. Cū er li.arbi.
go primū malum in vnoquoq̄ꝫ genere ſit
cauſa omniū alioꝝ.ſeq̄tur ꝙ maluꝫ liberi
arbitrij ſeu voluntatis qđ eſt primū ma/
lum:ſit cauſa oīm maloꝝ:et ab ip̄o habēt
originē om̄ia mala:et ꝓpter illud malum
ſunt.ꝛ ſi illud malū nō eſſet:nullū maluꝫ
eſſet. Et q꞉ ip̄e deus nō fecit ip̄m libeꝝ ar
bitriū malū nec corruptū.ergo ſequit̄:ꝙ
ip̄m libeꝝ arbitriū fecit ſeip̄m malū:ꝛ cor
rupit ſeip̄m:et nocuit p̄mo ſibiip̄i. Sic ğ
voluntas hominis fecit ſeipam malaꝫ li/
bere:ſponte:nullo cogente et voluntarie.
quia aliter fieri nō potuit.

Q, non ſunt niſi duo mala.ſcꝫ volun/
tarium et inuoluntarium.

Titulus.ccxxxvij.

ET quia nihil pōt fieri maius q̄ꝫ
liberū arbitriū.ergo ſequitur ꝙ
nullū mai⁹ malū:nll'a maior ma
licia:nulla maior corruptio:nulla maior
ꝑuerſitas q̄ꝫ liberi arbitrij et voluntatis.
nec ꝑ conſequens maior deformitas ſeu
turpitudo. Et ideo quia libeꝝ arbitrium
facit tantã maliciã:tantã corruptioneꝫ in
ſeip̄o voluntarie ꝛ ſponte.ſequit̄ ꝙ ē odi/
bile:et nullo modo amabile:ꝛ ꝙ iſtud ma
lū totū eſt ei imputabile:ꝛ culpa eſt ī eo.
q꞉ iſtud malū eſt voluntariuꝫ.et ꝑ conſe/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

queńs iſtud malū eſt punibile ⁊ vindica/
bile⁊ iudicabile: ⁊ ei debet̃ pena ⁊ punitio
Et iō de neceſſitate ad iſtud maluꝫ debet
ſeq̄ aliud malū.ſ.malū pene et punitiōis
et vindicte. ⁊ iſtud malū eſt malū inuolū/
tariū ⁊ ꝯtra voluntateꝫ. Et ſic duplex eſt
malū.ſ.voluntariū et inuoluntariuꝫ: ſeu
Maluꝫ culpe et pene. malum culpe et malū pene.et ad iſta duo
mala reducunt̃ oīa mala. Vñ quia ꝑmū
malū eſt voluntariū.et ideo delectabile. ⁊
placet voluntati: ideo non ſentit̃. nec dat
dolorē nec triſticiā.ideo neceſſario eſt ſe/
cundū malū.ſ.inuoluntariū.qđ eſt triſta/
bile et diſplicibile voluntati.qđ dat penā:
dolorē et triſticiā: et qđ ſentiat̃ a volunta
te. Et ideo illud malū manifeſtat primū:
et facit ipm̄ cognoſci: nec aliter cognoſce
retur.et iō bene ordinatū eſt: vt qui facit
malum qđ nō ſentit: ꝙ habeat maluꝫ qđ
ſentiat et ꝑcipiat. Et ideo ꝓpter iſta duo
Ordo iuſticie⁊ iudiciarius. mala neceſſe eſt ꝙ ſit ordo iuſticie ⁊ ordo
iudiciarius.qꝛ voluntas ſeu liberuꝫ arbi
trium facit primū malū.ſ.voluntariū.ſed
ſecundū malū.ſ.inuoluntarium.ſ. pene ⁊
punitionis.voluntas nō facit.ſ.ꝑ moduꝫ
iuſticie: ſed aliꝰ facit.ideo neceſſe eſt ꝙ ſit
iudicium et iuſticia ad faciendum ſecun/
dum malū ⁊ ad ꝓportionandū.qꝛ ſecun/
dum malū ordinat ꝑmum: qđ eſt inordi/
natum ⁊ ꝯtra ordineꝫ nature. Et ideo qꝛ
voluntas exit ab ordīe nature debito: ne
ceſſe eſt ꝙ cadat in ordinē iuſticie. Vñ iſti
duo ordines correſpondēt duobꝫ ſtatibꝫ
liberi arbitrij. Primꝰ ſtatꝰ liberi arbitrij
ſtat ſub ordine nature.ſed ſecūdus ſtatus
ſcꝫ corruptꝰ et malus ſtat ſub ordine iu/
ſticie et iudiciali. Sic igit̃ om̄e maluꝫ qđ
eſt in hoīe.vel ē voluntariū vl' inuolunta
riū.vl' eſt maluꝫ culpe vl' pene. Et quia ī
hoīe reꝑit̃ malū inuoluntariū ⁊ pene et mi
ſerie: vt ptꝫ ꝑ experientiā.iō đ neceſſitate ar
guit̃: ꝙ ī hoīe fuit maluꝫ voluntariū ⁊ ma
lū culpe.qꝛ īpoſſibile ē maluꝫ pene eē ſine
malo culpe. Et qꝛ hō nō fecit ſibijpi ma/
Deꝰ fecē malū pene: et hō malum culpe. lū pene ⁊ miſerie: qđ eſt malū inuoluntari/
um et ꝯtra ſuā voluntatē.iō ſeq̄tur ꝙ ali
us fecit iſtud malū hoī. Et ꝑ ꝯñs deꝰ fe/
cit malū inuoluntariū in hoīe.et hō fecit
maluꝫ voluntariū.et hō fecit malū culpe.
et deus fecit malū pene et miſerie ⁊ puni/
tionis ⁊ vindicte. Attñ poſſumꝰ dicere ꝙ
hō fecit ambo mala.ꝑmū voluntarie: ⁊ ſe
cundū meritorie.qꝛ ſcđm malū fit ꝓpter
primū.et iuſte ⁊ debite.qꝛ ei debet̃. Vnđ
qꝛ liberꝫ arbitriū ſeu voluntas libera cor/
rupit ſeipꝫ et deformauit ſeu deturpauit
et deſtruxit bonitatē quā deꝰ ei dederat: ⁊
pulchritudinē et decorē: et mutauit ſe in
turpitudinē ⁊ maliciā: et ī formā ꝯtrariā.
iō fecit deo iniuriā: offenſaꝫ ⁊ vituperiuꝫ:
et fuit ꝯtrariū: diſcordans et diſſil'e tota/
liter deo. Propter qđ neceſſe erat ꝙ ſepa/
raret̃ et diuideret̃ a deo rōne ꝯtrarietaꝫ: et
ꝑderet vnitatē et amiciciā quā hēbat cuꝫ
deo.ꝓpter qđ nullo modo potuit placere
deo.īmo total'r diſplicere: ⁊ eē diſplicibi/
le: et eē odibile. Et iō deꝰ ꝓpter offenſam
et iniuriā ſibi factā ⁊ ſūmā ingratitudinē
puniuit ipm̄ hoīeꝫ.dādo ſibi maluꝫ pene
et miſerie et triſticie: vt ad oculū videmꝰ
Et iō ſcđm malū.ſ.pene et miſerie ⁊ triſti
cie eſt debitū ordinatuꝫ ⁊ ſm rectā rōem.
qꝛ eſt ſm deū. Ecce igit̃ ordinem maloꝝ. Ordo malorū.
nā ꝑmū ē malū culpe ſeu voluntariū q̄ſtū
ad originē: ſed q̄ſtū ad cognitionē primo
apparet nobis malū pene et miſerie ſeu ī/
uoluntariū.et deinde ꝑ illud arguimꝰ de
neceſſitate p̄ceſſiſſe malū voluntarium in
hoīe ſeu culpe. ⁊ illud malū culpe ſeꝑauit
hoīem a deo. Nunq̄ꝫ eni deꝰ ꝑmitteret in
hoīe eē malū pene ⁊ miſerie: niſi p̄ceſſiſſet
malū culpe. Et ꝑ ꝯñs ꝯcludit̃ de neceſſi/
tate ꝙ inter deū et hoīem fuit culpa: iniu
ria et offenſa ꝑmaria.et ꝙ hō ꝑmo iniuri/
auit et offendit deū factorē ſuū. Et ſic hō
ſemꝑ portat in ſeipo ſignum et teſtimoni
um infallibile: per quod pōt veraciter ar/
guere culpā: iniuriā et offenſam cōtra de/
um et naturā hominis fuiſſe.

Q, iſta culpa: iniuria et offenſa cōtra
deum ꝓpter quā eſt pena et miſeria in na/
tura hominis fuit facta ꝑ ꝑmum viruꝫ et
primā mulierem inſimul.

Titulus.ccxxxviij.

Et qm̄ ꝑ malum pene et miſerie
nos arguimus culpaꝫ et iniuriaꝫ
fuiſſe.ideo ſm modum et ꝯditio
nē pene arguamus etiā moduꝫ ⁊ eq̄litatē
et cōditionē culpe.qꝛ in pena relucet cul/
pa. Vñ q̄a pena q̄ eſt in natura hoīs: eſt

vniuerſalis et cõis oib᷒ hoib᷒. q꞉ oẽs pati
untur penã mortis et alias miſerias. et in
vtroqȝ ſexu tam ĩ viro q̃ȝ in muliere. iõ ſe
quit̃ ꝙ culpa ⁊ iniuria eſt cõis oib᷒ hoib᷒
⁊ vniuerſalis. Et q꞉ oẽs naſcunt̃ cũ iſta
pena ⁊ miſeria. et dũ ſũt in vtero. ⁊ qñ na-
ſcuntur: nõ pñt cõmittere culpã nec iniu-
riam: q꞉ culpa ſeu iniuria et offenſa ẽ ma-
lum voluntariũ. et nullus hõ ĩ vtero: nec
qñ naſcit̃ extra vterũ: põt cõmittere malũ
voluntariũ: niſi tunc qñ vtit̃ libero arbi-
trio. ḡ ſequit̃ ꝙ ille q̇ fecit primũ malũ vo
luntariũ et ꝑmã culpã: fuit magn᷒ ⁊ adul
tus. et ꝙ fuit ꝑmus hõ q̇ fuit cõis et vni-
uerſalis omib᷒ hoib᷒. q꞉ niſi fuiſſet in pri
mo hoie: non ſe extẽdiſſet ad oẽs hoies.
Et ſic cõmunitas et vniuerſalitas ⁊ iden-
titas pene et miſerie: arguit ⁊ ꝓbat omẽs
homĩes deſcẽdiſſe ab vno hoie primo: in
quo fuit ꝑmũ malũ culpe: et ꝑmũ maluȝ
voluntariũ: et primũ malũ inuoluntariũ
ſcȝ pene et miſerie. in q̇ primo ipa natura
hoĩs fuit corrupta: lapſa et ꝑuerſa. ⁊ ab il
lo deriuatũ eſt malũ in omẽs hoĩes. Et
q꞉ pena ⁊ miſeria eſt in vtroqȝ ſexu. iõ ſeq̇
tur etiã ꝙ in ꝑma muliere fuit ideȝ maluȝ
quod in primo viro: et ꝙ culpa fuit com-
munis ambob᷒: Et ſic ꝯcluſum eſt: ꝙ eſt
dare primũ virũ et ꝑmã mulierẽ: qui am
bo fecerũt culpã et iniuriã et offenſaȝ cõ-
tra deũ. et ꝙ ab ipis tanq̃ȝ a ꝑmis radici-
bus. deriuata ſunt oĩa mala in poſterũ in
filios eorũ et filias ꝑ ſucceſſionem. Et ſic
omẽs hoĩes habent vnũ primũ hoieȝ pa
trem. et vnã primã mulierẽ matrẽ in com
muni ⁊ in generali. et ideo omẽs ſunt frẽs
reſpectu iſtius p̃ris ꝑmi et ꝑme matris: ⁊
hoc ſꝫm carnẽ. Quia aũt fact᷒ fuit ꝑmus
hõ et prima mulier. et in q̇ ſtatu iã ꝑ illa q̇
dicta ſunt ſupius de ꝑmo ſtatu hoĩs põt
ſciri et cognoſci. quoniaȝ in ſtatu meliori
et ꝑfectiori: et in etate pulchriori. Et ideo
primus homo et ꝑma mulier habuerunt
ambos ſtatus nature homĩs. q꞉ fuerunt
primo in ſtatu ꝑfecto. deinde ceciderũt in
ſtatum corruptũ et malũ. Sed natura q̇
fuit in omnib᷒ aliis hominib᷒: nõ fuit in
ſtatu corrupto et lapſo. et ideo homĩes q̇
fuerunt poſt ipos et ſunt: credũt naturaȝ
hominis quã habẽt fuiſſe ſic ꝯditã/ ⁊ nũ-

Primũ malũ fuit in ambob᷒ primis parentib᷒.

q̃ȝ fuiſſe in alio ſtatu. Sed vlteri᷒ inueſti
gandũ q̇s ꝑmo fecit culpã et offenſam et
iniuriã ꝯtra deũ. vel vir vel mulier. et q̇s
magis offendit. ſed hoc ſcire poterim᷒ ex
q̃ntitate pene et miſerie. Vñ videm᷒ ꝑ ex
perientiã in muliere q̇ſi duplicatã penã et
miſeriã reſpectu viri. Ideo ꝯcludere poſ-
ſumus: ꝙ mulier ꝑmo offendit deũ: et ab
ipa habuit originem ꝑma culpa ⁊ offen-
ſa cum ſit magis punita q̃ȝ vir. et ꝑ conſe
quens in ipa muliere fuit primo humana
natura corrupta.

Mulier ꝑmo fecit malum.

Q, prima culpa et offenſa ſeu iniuria
fuit inobedientia ꝯtra deum.

Titulus.ccxxix.

Et qm̃ nõdũ inueſtigauim᷒ ĩ ſpe
ciali de ꝑma culpa ſeu offenſa ꝑ-
mi viri et ꝑme mulieris. q̇ et q̃lis
fuit ꝓpter quã puniuit eos de᷒: ⁊ iõ opor
tet h̃ inq̇rere ĩ ſpeciali. Et q꞉ nos videm᷒
punitionẽ ꝑ experientiã. iõ poterim᷒ inue-
nire ipam culpã q̃lis fuit. Vñ iã ꝓbatũ ẽ
ſupius: ꝙ in ꝑmo ſtatu oĩa mẽbra corpo
ris erãt obedientia rõni et voluntati ſine
aliq̃ rebellione. oĩa mouebant̃ ad impiũ
rõnis. ſed mõ videm᷒ ꝑ experientiã: ꝙ vnũ
mẽbrũ tã ĩ viro q̃ȝ ĩ muliere ẽ totaliter re
belle et inobediẽs impio ⁊ dñio liberi ar-
bitrij. ſ. mẽbrũ ꝑ q̇d fit generatio. qm̃ nul
lo mõ obedit rõni. imo ſemꝑ ꝯtra rõnem
mouet̃ et ꝯtra volũtatẽ. cetera aũt mem-
bra obediũt volũtati. Quid auteȝ ſignifi
cat h̃ ꝙ ſolũ mẽbra generatiõis ſunt ſine
obediẽtia et alia obediãt: niſi ꝙ ſicut oẽs
generamus ⁊ exim᷒ ꝑ mẽbꝝ inobediẽtie:
ita etiã ſum᷒ filij inobediẽtie. Vñ poſtq̃ȝ
mouet̃ aliq̇d in hoie ꝯ impiũ rõnis et nõ
aliud: ſignũ eſt ꝙ ſum᷒ filij parentũ ino-
bedientiũ. ita ꝙ oĩa mala euenerũt nobis
ex inobedientia. q꞉ in porta generatiõis ẽ
vera inobediẽtia et rebellio. ḡ ꝑma culpa
fuit inobediẽtia. Sed inobediẽtia nõ po
tuiſſet eſſe ſine aliq̃ mandato. ergo aliq̇d
fuit mandatũ a deo cui fuerũt inobedien
tes. ¶ Item h̃ idẽ põt oſtendi ex natura li
beri arbitrij et ſtatus ꝑmi in quo fuit for
matus. Vnde natura liberi arbitrij eſt vt
faciat opus remunerabile. q꞉ opa bõa fa
cta ex lĩbtate ſũt remũerabilia. Itẽ q꞉ hõ
debuit ita formari: vt poſſet acq̇rere ali-

Ti. ccxxiiij.

Nota pulcherrimũ argumẽtũ.

Ti. lxxxviij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

O, hōē factus ī ſtatu in q̄ poſſet mereri

quod bonū quod nōdū ſibi datū fuerat.
Quāuis enī ꝑfectꝰ eēt ī natura: tñ nōdū
erat totaliter ꝯſummatꝰ. qꝛ aliq̄d maius
adhuc hr̄e poterat. ſ. ꝯfirmationē illiꝰ ſta
tus in q̄ erat. qꝛ ꝑdere poterat: ſed nō niſi
voluntarie: ꝛ non ꝑ violentiā. Itē adhuc
nō habebat gloriā celeſtē et glorificatio/
nē corꝑis ꝛ aīe: ad quā trāſmittēdus erat
Si enī hō fuiſſet totaliter cōpletꝰ ꝛ trāſ/
mutatꝰ ꝛ ꝯſummatꝰ in gl'ia: vt amplius
nihil poſſit ei dari. iā ꝑ ipm̄ libeꝝ arbitri/
um nō poſſet aliq̄d lucrari nec mereri ſibi
Et ſic ī natura hoīs ꝑfecta duo ſtatꝰ ſūt
ꝯſiderādi. ſ. ſtatꝰ in q̄ poſſet mereri ꝛ lucra

Statꝰ meriti et premij.

ri ꝑ ipm̄ libeꝝ arbitriū. ꝛ ſtatꝰ in q̄ eēt cō/
pletꝰ ꝛ ꝯſūmatꝰ in gl'ia. ꝛ ſic ē ſtatꝰ meri
ti ꝛ ſtatꝰ p̄mij. Et iō qꝛ iſta duo debēt eē
in natura. ſ. meritū et premiū: victoria et
corona. et hoc ꝓpter libeꝝ arbitriū qd̄ ꝑ
pter ꝓpriū opus debꝫ coronari. ꝯuenien
tius fuit ꝙ hō p̄mo fieret ī ſtatu meriti: vt
ſcꝫ poſſet mereri. deinde de ſtatu meriti ꝛ
victorie: trāſiret ad ſtatū premij ꝛ corone.
Et hoc erat valde laudabile ꝛ glorioſum
ꝛ ſaporoſum: vt ꝓpter ꝓpriū meritū acq̄/
reret ſuū premiū et vltimū ꝛ finale bonū.
qꝛ ſic magis eſſet ſibi ſapidū. qꝛ hoc req̄/
rit natura liberi arbitrij. quia p̄t flecti ad
duas partes oppoſitas. Et iō ſi ſe flectit
totaliter ad meliorē partē ꝛ ꝑſeuerat in il/
la. quaſi tunc dicit̄ habere victoriā de op/
poſitā parte quaſi de inimico. ꝛ ideo me/
retur coronari. ꝛ ideo deus qꝛ ita fieri cō
ueniebat: fecit hominē primo in ſtatu me
rendi: et dedit ei cōpletiſſime omīa illa q̄
ꝑtinebant ad illum ſtatū. ita ꝙ dedit om
nia illa que poterant ipm̄ iuuare ad merē
dum ſuum finale et vltimū bonū in eter/
num: et nihil habebat qd̄ impediret ipm̄
Et ideo ꝯuenientiſſimū fuit: ꝙ deus de/
dit homini occaſionem merendi: ne inua
num eſſet creatus in ſtatu merendi. Et qꝛ

Radix merendi eſt ī oꝑe obedien tie.

nihil eſt magis efficax ad merēdū: q̄ꝫ pu/
ra obediētia: ſeu opus factū ex pura obe/
dientia et mera. qꝛ primū et radicale opꝰ
ſerui reſpectu dn̄i: et ſubditi reſpectu p̄n/
cipis: et inferioris reſpectu ſupꝛioris eſt o/
bedire pure ꝛ ſimpliciter. et in iſto fundā/
tur om̄ia alia opera que p̄cipiunt̄. quia ſi
obedientia nō eſt pura. nulū opus eſt qd̄
ſit acceptabile. Si ergo ex operibꝫ factis
ex libertate eſt meritū. ſequit̄ ꝙ in p̄mo o/
pere in quo oīa opera meritoria fundan/
tur: eſt radicaliter meritū totū et lucrū. er
go in oꝑe obedientie ſine aliq̄ adiuncto ē
omne meritū radicaliter. Ideo certe ho/
mo debuit exerceri primo in oꝑe obedien
tie. et ſicut erat ꝑfectus in ſtatu merendi.
ita p̄mo faceret opus ꝑfectum meritoriū.
vt quia poterat obedire et non obedire. ſi
haberet victoriam cōtra inobedientiam:
ꝑſeuerando totaliter in ipa obedientia q̄/
ſi ꝑ modum pugne et victorie acquireret
ſuam coronaꝫ. Et ideo cōuenientiſſimū

Cōueniens fuit deū dare p̄ceptuꝫ p̄mo homini.

fuit: ꝙ deus daret preceptum homini: in
quo pura obedientia appareret ꝛ exerce/
retur. ita ꝙ in illo precepto nulla appare/
ret vtilitas homini: ne ꝓpter cōmoduꝫ et
vtilitatem illius oꝑis induceret̄: ſed ſolū
ex pura obedientia p̄cipientis ꝛ mandan
tis. ꝛ ſic dilectio ꝑ experientiā ꝓbaretur.
Et quia magis apparet obedientia in p̄/
cepto negatiuo ſeu ꝓhibitiuo q̄ꝫ affirma
tiuo. ideo debuit eſſe illud mandatū ꝓhi/
bitiuum magis q̄ꝫ affirmatiuum. ꝛ breui
ter eo modo debuit eſſe: quo mō cōuenit
magis pure obedientie ꝛ mere obediētie.
¶ Et ſic cōcludere poſſumus ꝙ deꝰ a p̄n
cipio q̄ñ fecit p̄mum hoiem ꝛ p̄maꝫ mu/
lierem: dedit eis aliqd̄ preceptum de ſola
obedientia: vt hō haberet ſolā occaſioneꝫ
merendi ꝛ lucrandi ſuū finale bonū eter/
num et gloriā celeſtē: et ꝯfirmationē oīm
bonoꝝ q̄ poſſidebat: vt ſic hō trāſiret re/
ctiſſime de ſtatu meriti: ꝑ obedientiā ꝯſū
matā ꝛ ꝑfectam ad ſtatū p̄mij. ſ. ad gl'iam
celeſtē. Et vt hō maxime eſſet attentꝰ ad
ſeruandā obedientiā: ꝛ fugiendā inobedi
entiā: et firmiter cōſtaret ei de voluntate
dei mandantis. cōueniens fuit vt deꝰ ap
poneret penam cum p̄cepto: et talē penaꝫ
qua nō poſſet cogitari maior. ſcꝫ penam
mortis. qua pena mortis nulla maior eſt.
quare nihil magis terribile: nec magis ti
mendū q̄ꝫ mors: maxime in ſtato illo pri
mo. Et ſic poſtq̄ꝫ ꝯcluſum eſt ſupꝛꝰ infal

Tit. cc/xxxviij.

libiliter. ꝙ aliq̄ culpa ꝛ iniuria ſeu offen/
ſa cōis ſeu general' eſt inter deū ꝛ hoīeꝫ: q̄
vniuerſaliter tangit omēs hoīes. poſtq̄ꝫ

In iſto titu.

etiā declaratuꝫ eſt: ꝙ deus dedit aliquod

p̄ceptū homī de ſola obediētia exercenda
⁊ pbāda. ſequit̄ ꝙ illa culpa et iniuria et
offenſa fuit inobedientia ꝯ deum. ſ. qꝛ hō
fregit p̄ceptuꝫ dei ꝑ inobedientiā: ⁊ ince/
pit hr̄e et ſeq̄ ſuā ꝓpriā voluntatē ꝯtra di
Titu. c/ voluntatē. Et qꝛ declaratū ē in plꝛibꝫ lo/
xiiij. ⁊c. cis ſupiꝰ: ꝙ nihil ē magis ꝯ deū q̄ꝫ ꝓpria
volūtas. Et ꝓpria volūtas idem ē qꝺ in/
obedientia. iō hō nihil potuit facere peiꝰ
q̄ꝫ inobedientiā. vl̄ aliqꝺ maius malū q̄ꝫ
inobedientiā erga deū. Et iō ſicut hō per
obedientiā meruiſſet ꝯfirmationem oīm
bonoꝝ q̄ hēbat et glorificationē celeſtē ⁊
habitationē eternā cū deo in cel'. ita ꝑ in/
obedientiā meruit ꝑdere oīa bona q̄ poſ/
ſidebat: ⁊ meruit penā eternā ⁊ habitatio
nē inferni: ⁊ eternā ſepatiōeꝫ a ꝯſortio dei
Duo ſta Ecce igit̄ recolligētes habemꝰ in natura
tꝰ hois. hois duos ſtatꝰ. ſ. ſtatū integrū ⁊ ꝑfectū:
⁊ ſtatū lapſuꝫ et corruptū. et ſcʒm h̄ babe/
mus duos ordines. ſ. ordinē nature: ⁊ or
dinē iuſticie ſeu iudicialē. Primꝰ igit̄ ſta
tus erat totꝰ in ordine nature debite. ſed
ſcꝺs totus cecidit in ordine iuſticie. quia
eſt ſtatus punitionis et pene ⁊ iudicij. qꝛ
in iſto ſtatu non ē niſi culpa et pena. et to/
tus verſat̄ circa iſta duo. qꝛ homo cecidit
in culpam et in miſeriā: ⁊ ibi ſemꝑ manet
ꝑ ſe. quia ipſemet fecit illum ſtatū. Et ex/
Duo ſūt inde patuit: ꝙ non ſunt niſi duo mala. ſ.
mala. malum voluntariū: qꝺ ē malum culpe. ⁊
malum inuoluntariū: qꝺ eſt malū pene ⁊
miſerie. Primū malum fecit hō: ſed ſcꝺm
malū fecit ordo iuſticie. Item etiā ſtatus
Statꝰ integer ⁊ ſanus diuiſus fuit in duos ſta/
meriti. tus. ſcꝫ in ſtatū meriti ſeu merendi: ⁊ ī ſta
Status tum p̄mij. et iſte ſtatus p̄mij recipiebat
p̄mij du duo p̄mia. Primū p̄miū erat in h̄ mūdo
plex ꝯfirmatio oīm bonoꝝ q̄ poſſidebat. ſcꝺꝫ
premiū erat vltimū in celeſti gloria ī eter/
num. Silr̄ aūt ſtatus lapſus recepit du/
as penas et miſerias. ſ. penā et miſeriā tē/
poralem: in qua homo ꝑdidit om̄ia bona
q̄ ſibi collata fuerūt a deo: et locū delecta
bilem. et habuit mala ꝯtraria illis bonis.
et recepit penam et miſeriā eternam poſt
mortē corꝑalem: loco glīe eterne ⁊ gaudij
ſempiterni. Habemꝰ etiā ꝙ inobedientia
hois ꝯ deū: fuit illa culpa ꝑ quā intraue/
runt om̄ia mala in naturā humanā.

Hic inueſtigat̄ ſi hō ꝑ ſe nullo alio in/
ſtigāte ⁊ inducēte: offendit ⁊ iniuriauit de
um. vel ſi fuit inſtigatꝰ. Titulus. ccxl.

Sed valde mirādū ē cū p̄mꝰ hō ī
p̄mo ſtatu eēt ita ꝑfectꝰ: ita ꝯple
tus in oī ꝑfectiōe: ⁊ in oī cogniti/
one ſibi neccaria. eēt etiā amicus dei: ama/
ret deū q̄ eū creauerat ī tāta dignitate ſu/
per oēs alias creatnras: quō potuit velle
offendere deū: et facere aliqꝺ diſplicitū ei
et ꝯtra ſuā voluntatē: nec ꝑ experientiaꝫ vi
demus: ꝙ in iſto ſtatu lapſo amicꝰ vult of
fendere amicū. ⁊ iō q̄ recipit bn̄ficia ab a/
liq̄ diligit illū. īmo amicꝰ multo citiꝰ pro
amico moreret̄. g̃ multo magꝭ in illo ſtatu
ſano et ꝑfecto: cū hō eſſet bonus totus et
gratus et talis erat. Ergo videt̄ ꝙ hō ꝓ/
prio motu nō offendit deū: niſi fuerit in.
ſtigatus et inductus ꝑ aliū aliquē. Item
etiā nō potuit hoc fieri vt homo frāgeret
mandatū dei: ⁊ faceret ꝯtra ſuā volūtatē:
niſi ſibi eſſet ꝓmiſſum aliqꝺ maiꝰ bonum
q̄ꝫ illud qꝺ habebat. qꝛ aliter nō videt̄ q̄li
ter hō potuit facere ꝯtra deū: nec ad h̄ in/
duci niſi ꝓpter aliqꝺ bonū maximū acq̄/
rendū. Sic g̃ apparet ꝙ duo fuerūt ibi.
ſcꝫ inſtigatio: et cum h̄ maxima ꝓmiſſio
maioris boni: q̄ꝫ illud qꝺ habebat. Iteꝫ
etiā ꝯfirmat̄ hoc totū. qꝛ p̄mo peccauit ꝯ
deum: ⁊ plus mulier q̄ꝫ vir. quia in duplo
punita eſt. Sed ſi peccaſſent in illo vir et
mulier: videt̄ ꝙ peccaſſent ex elatiōe ⁊ ſu/
perbia bonoꝝ. q̄ habebant ſuꝑ aīalia et
ex dominio et dignitate. qꝛ habebant do
miniū ſuꝑ oīa creata. ſꝫ ſi ita eēt: tūc priꝰ
peccaſſet vir q̄ꝫ mulier: ꝙ in maiori digni
tate erat. ⁊ tn̄ oppoſitū ē. Ergo alio inſti/
gante peccauerunt. Sed q̄ fuit illa res q̄
potuit inducere p̄mū viꝝ et p̄mā mulierē
ꝯtra deū: Nō enī potuit eſſe aliq̄ res infe
rior hoīe. qꝛ non hꝫ intellectū: nec natura
ꝓpria hois fuit ad h̄ inclinata / īmo magꝭ
oppoſituꝫ. quia bona erat. ergo ſequitur
ꝙ fuit aliqua res maligna hn̄s intellectū
et voluntatē: et ſciens facere malū: et cupi
ens nocere homini: ⁊ inuidēs ei: cogſcens
Diabo/ bonū ſuū qꝺ poterat acq̄rere: ⁊ q̄ inimica
lo iſtigā batur deo. qꝛ inſtigabat hoīem contra de
te hō ce/ uꝫ. Ergo oportuit ꝙ illa res fuit de natu
cidit. ra ſpūali et intellectuali creata. ergo erat

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

aliq̈s ſpūs ſeu angel⁹. q̄ iā erit aliq̈s ſpūs
malus: corrupt⁹ et lapſus. Ergo videt̃ ex
h̄: ꝙ i natura pure ſpūali erat malum ſeu
corruptio in angelica natura ꝑus q̄z i hu
mana natura. Q, ꝑ rōnē oñdit̃ ꝙ
lapſus ſeu ꝑditio ⁊ corruptio primo fuit i
natura ſpūali ſimplici: q̄z i natura mixta
ſeu humana. Titulus. ccxli.

Quāuis aūt ꝑ ꝓceſſum iā factū ſa
tis ꝓbabiliter eſt oſtēſum: ꝙ ī na
tura angelica fuerit ꝑmo malicia
q̄z in hūana. eo q̄ hūana alio inſtigāte et
inducente facta eſt mala ⁊ corrupta. attñ
poſſum⁹ h̄ aliter oñdere ⁊ ꝓbabiliter. ſcz
cōparādo naturas ad inuicē: ⁊ ex ꝯditio/
Tit. cc. xvij. nib⁹ vtriuſq̄z arguēdo. Uñ iā dictū eſt ſu
peri⁹: ꝙ tres ſunt nature create: ex q̄b⁹ cō
ſtat totū vniuerſum. ſ. natura corꝑal' tm̄.
q̄ nō h̄z imortalē ſpm̄. ⁊ natura corꝑalis ⁊
ſpūalis inſimul. ſ: hūana. ⁊ natura ſpūal'
tm̄ ſ. angelica. Sicut aūt ꝑ iſtas duas na
turas q̄s videm⁹ ꝓbauim⁹ tertiā eſſe. ſcz
ſpūalē tm̄ quā nō videm⁹. ita ſil'r quodā/
modo ex corruptione ⁊ lapſu nature me/
die. ſ. corꝑalis ⁊ ſpūal' inſimul ſeu mixte:
poſſum⁹ ſuſpicari de corruptiōe nature
ſpūalis tm̄. Unō natura infima. ſ. corpo
ralis tm̄: eſt bona nō corrupta nec muta/
ta a ſuo ſtatu: nec ꝑdita: nec lapſa. ſed na/
tura corꝑalis ⁊ ſpūalis inſimul ſeu mixta
eſt tota mala: et corrupta: ⁊ lapſa ⁊ ꝑdita a
ſuo ſtatu. et ideo cū nos videm⁹ naturā
ſupremā: viſibilē: corruptā ⁊ nō aliā. ſ. cor
poralem. et hoc factū eſt q̄ habuit liberū
arbitriū et liberā voluntatē. q̄rere poſſu/
mus ſi natura ſpūalis tm̄ ſcz angelica: cū
ſil'r habeat liberū arbitriū ſicut media: fu
it corrupta ꝑmo et mala. Uñ ſicut natu/
ra hoīs debuit hr̄e duos ſtat⁹ ꝓpter libe
rum arbitriū. ſ. ſtatū meriti ſeu merendi ⁊
lucrandi: et ſtatum premij et gl'ie ſeu glo/
rificationis. ita natura angelica debuit ſi
militer hr̄e iſtos duos ſtatus. q̄ h̄ exigit
liberū arbitrium creatū. Et iō primo fuit
creata in ſtatu vt poſſet mereri et lucrari ꝑ
liberum arbitriū ſuū finale ⁊ vltimū bo
num: et habuit oīa neceſſaria ꝓ illo ſtatu
ſed nō fuit creata in ſtatu cōpleto et vlti/
mo. q̄ hoc debebat mereri ſicut humana
Et iō ſicut hūana natura lapſa eſt a ꝑmo
ſtatu in q̄ cerata fuerat: et nō ꝑuenit ad ſe/ Natura
cundū ſtatū quē debebat mereri ⁊ lucrari āgelica
ꝑ liberū arbitriū. imo ꝑdidit eū. ita ſil'r pt ꝑmo cor
dici de angelica. q̄ eadem eſt ratio vtro/ rupta ē.
biq̄z. q̄ vtrobiq̄z liberū arbitriū. q̄ vtro/
biq̄z duo ſtatus iam dicti. Et ſic natura
angelica potuit eſſe lapſa a ꝑmo ſtatu in
quo creata fuerat. et potuit ꝑdere illū ſta
tum ad quē debebat ꝑuenire. Et iō ſi de
facto ita eſt: et q̄re h̄ q̄rim⁹. q̄ de poſſibili
tate nō dubitamus. Hoc aūt nullo mo/
do ꝓbare poſſum⁹ niſi ꝑ corruptionē et
lapſū in natura humana q̄ apparet quā
videm⁹: que de facto eſt corrupta ⁊ lapſa.
Uñ ꝓbabiliter arguere poſſum⁹: ꝙ poſt/
q̄z in humana natura q̄ eſt media: eſt de fa
cto malū: ꝙ etiā in illa ſupma fuit malū. ⁊
ꝙ illud malū qđ ē in natura media. ſ. hu/
mana: habuit originē ab illo malo qđ ꝑ/
mo erat in natura angelica: et ꝙ niſi ī na/
tura altiſſima creata fuiſſet ꝑmo malū et
corruptio: qđ nō fuiſſet in media natura.
ſcz humana. q̄uis vtrobiq̄z malū fuerit
ex libertate. Arguamus ergo ſic. Certū
eſt ꝙ primum malū eſt malum ſpūale: vo
luntarium et intellectuale. ergo malū cor
porale nō poteſt eſſe primū. Uñ in natu/
ra humana eſt vtrūq̄z malum. ſcz malum
ſpirituale et malum corporale. ſed ſpūale
et voluntariū fuit cauſa mali corꝑalis. qđ
eſt inuoluntariū. Ergo cū nos videmus
malum ſpirituale ſimul cōiunctum cum
malo corꝑali in humana natura. videtur
ꝙ ꝑmo fuit malum ſpūale purū ſine cor/
porali. et ꝑ ꝯſequens ꝑmo fuit malū ī na
tura pure ſpūali. q̄ videt̃ eſſe in mal' ſicut
in bonis. ¶ Poſtq̄z g̃ malū ē in natura: vi
det̃ ꝙ habeat ſuū ordinē: nō tñ neceſſari/
um ſed voluntariū. q̄ in mal' volūtarijs
nulla pt eē neceſſitas: ſ; volūtas. ſed ma/
la inuolūtaria et corꝑalia hñt neceſſitatē ⁊
ordinē neceſſariū inter ſe. q̄ mala volūta
ria exigūt ⁊ req̄rūt mala iuolūtaria ⁊ cor/
poralia. ⁊ vnū malū. ſ. corꝑale: accuſat ali
ud. Itē in hūana natura fuit vertibilitas
rōne liberi arbitrij. q̄ natura pure corpo
ralis nō ſe pōt vertere ī oppoſitū ꝑ ſe. q̄a
non h̄z liberū arbitrium. ergo videt̃ ꝙ vbi
liberū arbitrium vertibile eſt magis pu/
rum magis in ſua actiōe et ſua natura: ꝙ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ibi eſt maioꝛ vertibilitas et poſſibilitas
ad vertendū ſe quo voluerit.ergo ſeq̄tur
ꝙ liberū arbitriū fuit magis vertibile et
citius in natura que tm̄ eſt ſpūalis q̄ȝ in
natura que ē coꝛꝑalis et ſpūalis inſimul
qꝛ iſta natura appꝛopinquat totaliter na
ture pure coꝛꝑali:q̄ eſt totaliter inuertibil̄
de ſe.qꝛ habet eā in ſe.et alia multum di/
ſtat. Ergo cū malū reperiaẜ de directo in
natura minꝰ vertibili.et q̄ appꝛopinquat
totaliter nature inuertibili.videẜ ꝙ ꝑmo
ip̄m malū fuerit in natura magis vertibi
li. Ergo videẜ ꝙ coꝛruptio ꝑmo fuit ī na
tura pure ſpūali:q̄ habet liberꝝ arbitrium
magis vertibile.q̄ȝ in natura coꝛꝑali ⁊ ſpi
rituali inſimul.q̄ habet liberꝝ arbitriū mi
nus vertibile. Et qꝛ coꝛruptio liberi arbi
trij minꝰ vertibilis habuit originē a coꝛ/
ruptione liberi arbitrij magis vertibilis.
nō tm̄ de neceſſitate ſed volūtarie.qꝛ libe/
rū arbitriū nō pōt coꝛrūpi niſi volūtarie
et ſponte.ſed tm̄ pōt inſtigari et induci et
ꝑſuaderi ad coꝛruptionē et ad malū ꝑ ali
ud et tentari.ergo videẜ ꝙ liberꝝ arbitriū
ſupꝛeme nature angelice tentauit: inſti/
gauit et induxit liberum arbitriuꝫ medie
nature ad malū et ad coꝛruptionē.⁊ hoc
ꝑ inuidiā et maliciam.¶ Preterea natura
humana eſt media inter naturā pure coꝛ/
poꝛalem et pure ſpūalē.et ex iſtis tribꝰ cō
ſtat vniuerſum tanq̄ȝ vnū tm̄.ſed cū na/
tura humana ſtans in medio duaꝝ natu
raꝝ fuit facta bona.videẜ ꝙ nō fuit facta
coꝛrupta:niſi traherez ad malū et ad coꝛ/
ruptionē ꝑ vnā vel ꝑ aliā.ſed non potuit
trahi ad malum ꝑmo:nec inſtigari ꝑmo
ꝑ naturā pure coꝛꝑalem:cum illa natura
nunq̄ȝ fuit coꝛrupta:ſed ſemꝑ fuit bona.
ḡ videẜ ꝙ malicia et coꝛruptio fuit ꝑmo
in natura pure ſpūali.⁊ illa coꝛrupta tra/
hit aliā ad coꝛruptionē.¶ Itē etiā qꝛ vide
mus ꝙ q̄n totū coꝛpꝰ eſt ſanū:vel totū re
gnum vniuerſi:ꝙ niſi coꝛruptio fiat ī ꝑn
cipali:ꝙ nō fit in minꝰ ꝑncipali.ſed cum
tria ſint mēbꝛa in vniuerſo.ſcꝫ tres natu/
re.⁊ cū natura ſpūalis ſit maiꝰ et ꝑncipa
lius mēbꝛū:videẜ ꝙ coꝛruptio nō potuit
eſſe in alijs mēbꝛis niſi ꝑmo fuerit ī illo.
ſed cū coꝛruptio repiaẜ in mēbꝛo:non tm̄
ꝑncipali/videẜ ꝙ ꝑmo fuit in magꝭ ꝑnci
pali. Et ſic ꝑ iſtas rōnes poſſumꝰ ꝓbabi
liter dicere:ꝙ lapſus et coꝛruptio ſeu ma/
lū ꝑmo fuerit in natura angelica q̄ȝ in hu
mana:et ꝙ in illa incepit malū. Et ꝑ con
ſequēs natura angelica ꝑus fuit inimica
dei ꝯtra deū q̄ȝ humana. Et ſic habemꝰ
duas naturas in vniuerſo:lapſas et coꝛ/
ruptas ⁊ ꝑditas. Sed nō ē neceſſe ꝙ ſi la/
pſus fuerit in natura angelica:ꝙ fuerit in
tota natura angelica:ſicut eſt de huma/
na.qꝛ vnꝰ angelus nō deſcēdit ab alio.ſꝫ
quilibet fuit creatus ꝑ ſe:q̄ȝuis oēs inſi/
mul fuerūt creati. Et ſic habemꝰ originē
mali et coꝛruptiōis in natura homis:ſed
nōdum habemꝰ originē mali et coꝛrupti
onis in natura angelica.

De oꝛigine coꝛruptiōis ⁊ malicie ī na
tura ſpūali ſeu angelica:⁊ de alijs que ꝑti
nent ad hoc. Titulus.ccxliij.

Q Voniaꝫ autē
ꝓbabiliter oſtēſum ē coꝛrupti
onē et lapſum fuiſſe in natura
angelica.ideo videamus quō intrauit ibi
malū et coꝛruptio:cū eſſet bona et ꝑfecta
in ſuo ſtatu:et nihil deficeret ei ꝓ ſtatu in
quo creata fuerat. Vn̄ iſta natura nō po/
tuit induci nec inſtigari ad malū ꝑ aliam
naturaꝫ.quia nō erat alia natura niſi na/
tura diuina q̄ creauit oīa bona.ergo iſta
peccauit ſine aliq̄ inſtigatione:nec indu/
ctione ꝑ aliquā aliā naturā. Attamē ſicut
in humana natura malū ꝑmo incepat in
muliere.deinde venit ad viruꝫ.ita potuit
eſſe in natura angelica vt ꝑmū malū in/
ciperet in vno angelo.deinde veniret ad
alios cū eſſent eiuſdē nature.licꝫ nō eiuſ/
dē excellētie:nec gradus vt iā ꝓbatuꝫ eſt. Ti. cc/
ita ꝙ oꝛigo mali ꝑmo fuit ī vno angelo.ī xx.ic.
alijs aūt incepit poſt.⁊ ido inq̄ramꝰ quō
potuit hoc fieri. Vnō in hūana natura q̄
cecidit ꝑ inſtigatiōem alterius:ꝑmo fuit
malū in ꝑte minꝰ foꝛti:minꝰ digna et mi
nus ꝑfecta:et deinde de ꝑte minꝰ foꝛti ve
nit ad ꝑteꝫ foꝛtioꝛē.⁊ hoc rōnabiliter fuit
factū.qꝛ ꝑmo debet tentari et inſtigari et
induci ꝑs debilioꝛ q̄ȝ foꝛtioꝛ.⁊ iſta eſt ars
recte tentandi. Ideo in humana natura
ꝯuenienter incepit malū in ꝑte minꝰ foꝛti.
ſcꝫ ī muliere.et vltimo venit ad ꝑtē foꝛti/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf